

ACC. N:R M. 14488:1-7

Landskap: *Halland* ..... Upptecknare: *Ingrid Ahlgren, Lund*
Härad: *Hälsinge* ..... Berättare: *Charlotta Elisson, Träsket*
Socken: *Träsket* ..... Berättarens yrke: *änka eft. lantbr.*
Uppteckningsår: *1958* ..... Född år *1872* i *Träsket*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Käv den nya tiden kom till bygden.

s. 1-7. LUF 73

När den nya tiden kom till bygden.

Jag kan inte komma ihåg att det före-
kommit bystämmor här.

Andelsföreningarna bildades i min ungdom.
Det var biskopsföreningar, kyrkoföreningar, ^{högskola} ~~fiskeriföreningar~~
föreningar och mejeriföreningar. Jag minns
att vi hade en prästisällsamtals tillställning
med 3 andra ställen. De flesta av andelsföre-
ningarna finns kvar än. Peter Larsson
Tasjebol och min man Anders Elisson
var med och bildade dem. Det fanns
8 jordbrukstillsammanslagningar både i Varberg och
Hällestad. 1905 fick vi pris för prästis i
Hällestad. Nya fina nyköljen fick vi
från Lindhorns gård utlån från Varberg.

För 30 år sedan fick vi bättre väg från
till Farlep och till Ström vägen till Vav-

När jag var i 20-årsåldern anlade järnvägen. Järnvägsstationen fick namnet Träsk efter socknen. Egentligen hette byn Tustarp, men nu går de mer och mer ifrån det gamla namnet och kallar byn Träsk. När jag järnvägen kom till reste folk mer till stan och handlade, men nägt umgänge med stadsborna fickem inte. Kanske hade man när yngre bekant, men det var inte många. Vi höll oss ^{ty} bönderna. Nägt umgänge med hushåll på stället fickem inte heller. De sig nog mer på oss bönder.

I början av 1900-t köpte man en cykel, men det sig så jönsigt ut när han kom. Litet senare var det 7 bönder som slog sig ihop och köpte en bil som folk kallade 7-bonnabiler.

Det var inte mycket till bil, men de
använde den till att bära ärenden med,
men hade den kanske mest för nöjes skull.
De fick komma ut och se till att andra
trakter på det sättet.

Hjältebrevet kom med posten, men
inte var dag. Jag kommer ihåg att vi
hade Varbergstidningen i mitt hem. Den
kom väl 1 eller 2 ggr veckan. Vi hade själva
tidning, men annars var det vanligt att
många gårdar slog sig ihop om Falken-
bergstidning t. ex.

I min ungdom var det gästgiveri
hos Snideerens och Anders Nilsons och där
höll man också hästar. Men när järn-
vägen kom till slutade man med det.

I slutet av 1800-t och började av 1900-t
var det en del som utvandrade till Ame-

nited. ^(skulle se vilken) ^{Herrens} ^{elvis} st ^U ^U
 nited. ^(skulle se vilken) ^{Herrens} ^{elvis} st ^U ^U
 nited. ^(skulle se vilken) ^{Herrens} ^{elvis} st ^U ^U
 bl. a. De ^(skulle se vilken) ^{Herrens} ^{elvis} st ^U ^U
 och skulle ^(skulle se vilken) ^{Herrens} ^{elvis} st ^U ^U
 många som kom tillbaka och hade ^(skulle se vilken) ^{Herrens} ^{elvis} st ^U ^U
 vet bra och andra slammade där för all-
 tid. Här hemma blev det ^(skulle se vilken) ^{Herrens} ^{elvis} st ^U ^U
 ungdom, men det blev aldrig någon ^(skulle se vilken) ^{Herrens} ^{elvis} st ^U ^U
 på arbetskraft.

Den här gården flyttades hit vid
~~sk~~ skiftet och då gick man nog ifrån
 den gamle planen med kungsgård gård,
 för så länge jag har varit gift (sedan 1898)
 har här varit öppen gård och långt bes-
 frinnam odesa. De gamla kalvutakerna har
 vi behållit tills för några år sedan.
 Orsaken till att man här i byn gick
 ifrån de gamla kungsgårdarna för denna,
 var att när grönna blev skräck och

kvällen blev efter var det användigt
att bygga nya hus och de kom oftast
att ligga en bit ifrån den gamla går-
den. Likadant var det med de nya bönings-
husen. I mitt gamla hem hade vi öppin-
spis och grynorna stod på järnfot. Vi
hade cirka tallikar, utan åt vi ett
gemensamt guldfat med korisledar.
När jag blev gift och flyttade hit fanns
det riklig järnspis här och vi åt på
tallikar, för det skulle vara mera hygie-
niskt jämfört det. Gardiner och tapeter
har funnit så länge jag kan minnas.
För bjöds det alltid på kött, fisk,
korv och gula böror. Smörskor soppa eller
sugen putting vid kalasen. De hölls
alltid i hemmet och för det mesta om
julafton. Det är väl en 10-20 år sedan det

blev vidt uttillia kolassen utaf
hemmen. Folk är blekarna utaf
och betalar bättre, än att göra sig besvär.

Tjänarna för hede alltid är slö. Vi
hede en piga i smitt barnomsken som
hede 60 kr om året fruktorn met och kläder.
Desutom skulle tjänstefolket ha en viss
mängd ut om året. Efter hänt som
det blev bättre tiden fick arbetarna större
prestationer och ville ha månads lön i
statut för årslön och bättre betalt. De var
inte länge medlemmar i familjen.

Kopksamheten har blivit mindre
och det beror på att prästerna inte
är så skärpa om som för. Jag minns
att prästen Holm Dahl var mycket
förhande vid sina husföreläsningar. Husfö-
reläsningarna är, men det är inget

katekesförhållanden bara en liten behållning
 varenda söndag gick vi i kyrkan och sön-
 dagarna hölls i heligt. Vi fick alltid bröta
 skorna på lördagen, för inget ordligt ar-
 bete fick utföras på söndagen. För gick
 man länge någon för att få höra en bra
 präst. Nu sitter folk hemma och hör lö-
 nässan i radio. Folk är bekvämare nu för-
 tiden. Det är väl bilarnas fel, hem jag tror.